

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši pondeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajce, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravnost, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národní tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Pro domo.

V listu od vtorka smo priobčili poročilo zadnjega občnega zbora delničarjev „narodne tiskarne“, lastnice „Slovenskega Naroda“. Kakor torej naši bralci vedo, sklenilo se je, da se Slovencem dnevnik na vsak način ohrani, da si še materialnih žrtev zahteva.

To poslednje slišati je neprijetno in ne izpodbudljivo za nas delavce, za to še tembolj, ker bi potrebno ne bilo, ko bi nekateri gospodje slovenski rodoljubi, in sicer prijatelji naše stvari le majheno več storili za slovensko žurnalistiko, t. j. pridneje dolgove plačevali in malo skrbeli za razširjenje našega lista.

V občnem zboru se je reklo, da bi bil naš ne velik deficit lehko premagljiv, ko bi gg. naročniki redno plačevali. Ako se komu list ustavi, je razčlanjen, da mu ne zaupamo itd. — Vemo, da mnogi iz pozabljalosti odlaša, ne misli na to; — ali kadar se dosti tacih zbere, pozna in nemilo čuti to naša administracija, katera ima kolek, papir, pošto, delavce vsak dan draga plačevati. — Torej naj bodo vsi zakasneli plačevalci tu nujno prošeni, da svoj dolg nemudoma odrajtajo.

Drugim prijateljem pak ponavljamo prošnjo, ki smo jo uže večkrat stavili, namreč naj bi si vsak le prizadel enega naročnika še dobiti. Ko bi se le polovici posrečilo (a nekateri jih lehko dobi več, če resno hoče), potem ne bomo več mogli prihajati v krize, ko se bode vprašalo, ali še dnevnik ali ne. Potem ne bode več onih tožb mej delničarji, ki smo jih dozdaj čuli. In na ob-

stanku lista kot dnevnik je vsa stranka angažirana, torej tudi vsak posamezen narodnjak.

Mi sami dobro čutimo, da list nič polen, kakor bi ga nekateri in mi sami radi imeli, dasi se z vsemi drugimi slovenskimi in nemškimi, ki mej nami izhajajo, uže meriti sme. Ali uzrok nič v nas, iskati je v razmerah, ki smo jih tu spredaj omenili. Ako je denes, jutri, pojutranjem itd., uvodni članek, pol. razgled, dom. stvari itd. vse enemu duševnemu delavcu storiti, ne more biti dnevnik ravnoroden onim dnevnikom, ki imajo po 20 urednikov. Tudi v tem je le mogoče poboljšanja, kadar se materialno stanje lista zboljša, ali kadar bo list imel več naročnikov.

V tem nam pač tako pomagajo in so nam lepo pomagali oni prijatelji in rodoljubi, ki so nas z dopisi, večjimi in manjšimi tako marljivo podpirali, da je „Slovenski Narod“ imel skozi celo leto več izvirnih poročil, posebno manjših a radobranih originalnih „domačih“ vesti, več nego vsi drugi tu izhajajoči časniki skupaj. Da je bil naš list torej najbolje postrezan, za to se zahvaljujemo tu iskreno vsem gg., ki so nam bodi si kar koli pisali in prosimo, naj še dalje zvesti duševni podporniki „Slov. Naroda“ ostanejo. Vsako poročilo, še tako slabo in hitro pisano in nam poslano, da je le resnično, nam je od prijateljev našega lista dobro došlo in smo pošiljalcu hvaležni. Za mala poročila zadošto je dopisnica ali „korespondenckarta“, hitro spisana, — a ustreže!

Casi so za našo narodnost neugodni, —

a vendar ne najneugodnejši. Le vztrajati, vztrajati je nam treba. Da pa je novinarstvo v politični borbi prva moč, to je priznana stvar. Če tudi še več izgubimo, nego smo izgubili — vsega ne moremo, dokler naše novinarstvo stoji, in z utrjenim narodnim slovenskim novinarstvom bodo pridobili s časom vse kar nam ide. Mi hočemo v to ime storiti, kar je v naših močeh, naj storite tudi naši prijatelji in naročniki po deželi in v mestih svoje dolžnost, kot rodoljubi in naročniki.

Češki listi o gospodarstveni krizi.

Z naslovom: „Propadajo svojej osodi“, prinašajo „Národní Listy“ od 1. t. m. članek, ki pravi: „Grehi, ki jih delajo narodi, stranke, države, ne ostajejo nikdar brez măščevanja“; te besede je napisal jako izkušen mož, obema strankama, ko sta si na vrhuncu svoje nadvlade nad drugimi ne madjarskimi in ne nemškimi narodi roke veselo mencali, besede one je napisal slavni emigrant magjarski Ludvik Košut po padu Hohenwartovem. Bili so takrat omamljeni in preoholi, da bi si pomislili na Mene-Tekel. In kako je denes tem gospodom pri srcu? Kako lomijo roke, ter se pripravljajo na najhujše, ko mej tem cesar konferira s konzervativcem Sennheyem v gödöllöškem gradu. Vsa ta ukončena slava in nenravni „švindl“ se pripisuje deakovskej stranki. In kako se še le godi magjarskim privržencem ta stran Litave? Kako je pak Herbstovej stranki pri srcu? En sam pogled v ustavaške novice nas o tem poduči, kajti od prvega do

Listek.

Življenja osode.

(Poslovenila Antonija S.)

I.

Solnce je uže zašlo za goro, zvezde na jasnem nebu so uže migljale; okolo in okolo je postala tihota.

V čedni hiši necega predmestja italijanskega mesta Verona se odpró vrata, in krasna deva stopi iz veže na vrt; bila je v lehki letni opravi, bledega obraza. Žalost, nestrpnost, notranja bolest je videti na prvi pogled, da ima v sebi. Oči so zarudele od preobilnega joka, lica so bleda in upala. Ihteča tava okolo, potem postane, ter posluša skozi šepetanje dreves, ko svojega pričakovanja izpolnenega ne najde, pokrije obraz in glasno jokaje šepeče:

„Neče me več videti, nezvesti, nezvesti brezdušni zapeljivec! Zakaj sem rojena v vsej tej nesreči? Zakaj me zapeljuje moja nesrečna ljubezen tako daleč? On me tako

neusmiljeno zapušča. Bog! zakaj me tako kaznuješ, da moram tega človeka takó ljubiti, ko bi ga iz dna duše Sovražiti moral? Robert! Robert!“ S temi besedami, zgrudi se nesrečna deklica na samotno klop pod drevo, pokrije z robcem lice in toči britke solze.

Kmalu potem spleza neki mladenič preko nizke ograje, ter skoči k njej in jo objame in pritiska na svoje prsi. Marija se vzbudi kakor iz teških sanj, ko čuti vroče poljube na svojem čelu; temno vzdigne glavo in pogleda mladéniču v obraz; žalost se zdaj spremeni v bolest, in bolestnim glasom prične: „Robert, ali ljubiš še mene, vedno tako čisto in zvesto, kakor si v sveti prisegi obetal?“

„Tako sigurno“, odgovori on in se dela jako resnega, „tako sigurno, kakor naj žarki mile lune zdaj gotovo obsevajo, da, Marija, tako gotovo“. —

„Ne govori tako predrzno strašno prisojego“, povzame Marija, „nikar naj ti ne uide črez ustnice kriva prisega: dosta si

uže nad menoj pregrešil, mojega življenja sreči si zaudal, za celo življenje nesrečno me storil, obropal najlepše lastnosti deklike, zapeljal me, storil nesrečno dvojno bitje; ah ne nakljudaj še večjega greha na svojo dušo“. —

„Prisrčna ljuba Mari! zaječi bolestno mladenič, „moreš li dvomiti nad mojo ljubeznijo? moje srce, je na večno tvoje in le tvoje na veke“!

„Naj te bog kazni, ako mi ne odgovoriš resnice! Ne ljubiš li mlade bogate grofice Sevres, kateri si ženitovanje ponudil in ona ga je sprejela?“

Baron d' Armanville, kakor se Robert imenuje, strese se pri besedah nesrečne ljubice, toda kmalu se ojači zopet in jej odgovori: „Da, moj angelj, jaz moram grofici dati pred altarjem roko, a le zavoljo denarja in bogastva, glej, oče mi je zapustil samo ime in zadolženo posestvo, ki se ne more več moje imenovati. Kaj ti morem v tacih okoliščinah pokloniti, kam te peljati? Kakor soproga bi imela britke skrbi tužno

poslednjega so vsi zmedeni, obupani, pomoči si nevedo. „Uboštvo je splošno, bogastvo a blagobitje je proč“, tako kriče vsi. Vladni listi obdolžujejo ustavake, da so to mizerijo zakrivili, slednji pak zopet na ustavoverno vlado a finančnega ministra, ki je vedno ponavljal in trdil, da „krach“ ne bude imel nobenih zlih nasledkov za obrtnijo in kupčijo. Proti „šwindlu“ se je jelo postopati še le takrat, ko je bilo — prepozno. Ko je Herbst minolo nedeljo sklical vse ustavaške poslance v posvetovanje, kako odpomoti sedanje krizi, tresel se je za živenje sedanjega ministerstva, ker je predlagal naj vsak poslanec sam izrazi svoje mnenje. Ali, ne da bi prepustil sedemžalostne sedeže ministerske splošnemu viharju; rajši ta velikodusni zastopnik ljudski pusti ljudi brez pomoči, brez olajšanja. Naj občna beda in stiska traja še dalje, naj ljudstvo trpi glad, politikar ustavaški si zakriva pred celo to podobo svoje obličeje, da le udrži sedanjo vlado.

„Do tega osodnega ozla vidimo zadrgneno danes politiko in bitje ustavoverne stranke. Ljudstvo kliče o pomoč, oni bi sicer radi pomagali, toda ne mogo več: prišli bi potem v opozicijo z svojo vlado, misle si, a to bi nas drago stalo.“

„Toda mi vprašamo: če tedaj pustite, gospoda, stvari tako, kot so, ako pustite občno bedo rasti dalje, — kako se ima to končati z vami? — Uidete morebiti svojej osodi?“

„Zdi se nam da ne. Kajti recite in govorite kar hočete, tega dne, ko nema stranka vaša, proti tako ogromno protečim razmeram duzega nego obupljiva kivanja z ramenami, tega dne ste sojeni.“

„Kako bi to danes izpalo z Avstrijo, ko bi se na njo usula vojska? Odgovorite na to vprašanje in videli boste, kako dolgo ima vlada vaša trajati.“

„Pokrok“ o baš tej stvari pravi: „Teško kot zimsko obnebje, je politična amotsfera, katero dihajo vladni krogi na Dunaji in v Pešti. Da bi bila pak mera vsega dovršena prinesla je „Wien. Ztg.“ vést, da je cesar sprejel v javnej avdijenci grofa Hohenwarta, na gradu Gödöllő pak Senyeya, kajti dober svet je drag in gospodarska kriza dozoreva

počasi, a gotovo na krizo politično. Zatorej je Herbst te dni sklical 105 ustavovernih poslancev, ki bi se posvetovali, kaj imajo početi, govorilo je 19 govornikov, a zdaj sami ne vedo, kaj imajo početi. Zares v Cislajtaniji vlada tudi kriza gospodarska. Državni deficit iznaša na leto 1875 v dobi miru 14 milijonov — kako bude to še le črez — eno leto. Toda niti gospodarska činnost ali nečinost decembristov gospodarstvene krize več ne zaceli, ter tudi neizogibno krizo fiančno in politično več ne zadrži.“

„Posel z Prahy“ omenja zborovanje zadnje nedelje v poslanskih ustavovernih krogih pod predsedstvom Herbstovem o odstranjenji gospodarske krize, pravi, da rezultat celega posvetovanja je „nič“, ker so gospodje zapustili zbornico nič modreji, nego prej. — Vsi so bili podobni Faustu, ki kljubu globocemu študiranju pravnih in bogoslovnih véd njih vedel: nič. Stavili bi radi železnice, ali vlada proglašuje, ka nema denarja. — Da, ko bi tu nekdo drugi se dela poprijel, sami uže več dalje ne mogo.“

„Politik“ pak piše: „Od leta 1867, v katerem je prvotna, edina, avstrijska državna celota moral skusiti bolestno operacijo razdvojenja, nij ona do denašnjega dne mogla okrevati. Izguba močij, onemoglost bila je prevelika, ka bi popolno okrevanje pri skrbni izgoji nastopilo. Toda namesto te izgoje, nastopilo je kmalu nepremožiteljno naravno nagnenje bolehanja, in tako je tedaj zgodovina avstrijsko-ugarske skupine uže 7 let prava bolniška zgodovina. — Kako je v tem ogledu želja narodov naravna, da bi se to stanje večne negotovosti in strahu, boj mej živenjem in smrťjo skončal; nespametno in nepremišljeno bi tudi bilo, naravno krizo, nasilno v prirojenem teku motiti. — Zares nesrečni obrazi so, ki je cis in translajtanski parlamentarci pri svojih onemoglih poskusih, krizo ustaviti, — podajejo, in marsikaterjej viteznej duši je zapeljivo migala v duhu misel, ka bi ne bilo vendar bolje obe vladajoči stranki z enim mahlejem spraviti v večnost. Toda, čemu treba naprejvidečim dedom očitanje, da so z izrednimi sredstvi dosegli oblast?“

in žalostno življenje. Grofica bude zavoljo svoje premožnosti moja soprona, njej budem dal zavoljo tega roko, njena bode ta roka, tvoje pa to srce; tebe edino ljubim in te budem ljubil, nič najine ljubezni ne bode motile, ker potem še le hočem pokazati dejansko, da si ti to, kar je moje najvišje in najdražje na zemlji!“

Z največjo nejevoljo se iztrga deklica iz njegovih rok in od britkosti ne more v trenotku ni besede odgovoriti. Ko se ojači, reče mu odločno in resno: „Beži, beži od teh prs, od tega srca, ki je za tebe nevredneža tako goreče bilo in bije; zakadi se v hrup svetnega življenja, jaz se nečem več tvojega življenja udeležiti; jaz hočem le žalovati, le jokati, ti pa se veseli bogastva nove sreče in ljubezni. Nij dostá, da si za vselej mene nesrečno storil, vsako zabavo mi ostrupil, vse mi ogrenil; hočeš še drugo cvetlico zlomiti?“

„Moje drago dete“ hoče se baron udobrikati, „vidiš, poslušaj me vendar.“

„Ni besede več, proč izpred oči, proč

iz moje bližine od tega kraja — in božja kazen naj te zadene! Veruj, da svoje sreče dolgo ne bodeš užival, bog se osveti za zapeljano nedolžnost.“

Robert vidi, kako se jej oči žaré, kako izpreminja njen lepi obraz barvo, známenje največje jeze, ona je pred njim kakor višje bitje, kakor maševalna boginja; ve dobro, da z hinavskimi in priliznenimi besedami nič več ne opravi, — zato — se odstrani tih — in za vselej.

Ko se Marija samo čuti, zravna se po konci in zre premišljevaje proti nebu, njena jeza se izpremeni v bolestno obupnost: „Teda je vendar resnično! resnično, — Robert moje vse — moje življenje, moj Robert more tako delati? Ah bog! zakaj me kaznuješ dvojno in trojno — po činu mojem in po čutji mojem. Da, da izpoznam, zdaj izpoznam, da človek se kaznuje sam, če človek za slepo strastjo hodi, toda naj sreč tako zgodaj poči? Ah, čutim, še kratka doba in končano bode, prestano bode.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. decembra.

Gospodarstvena kriza silno bije na vrata zakonodajstva. V seji gospodarstvenega odseka državnega zборa 1. dec. je bila peticija industrijalcev z želozom na vrsti posvetovanja, in je bil po dolgi debati naštet sprejet, naj vlada kakor najbrž mogoče svoj program o prihodnjem zidanji železnic izda. Ta nasvet pride v zbornico kot resolucija.

Delegacijs se bodo sklicale precej po dokončanem državnem zboru koncem marca.

Zakaj je **gornjeavstrijskih** ultramontanov oče katoliške stranke Stark-Weissenfels odstopil, nam pojasnjuje organ Raušerjev „Volksfreund“, ki pravi, da so ultramontani gornjeavstrijski odstopili od pravnarskega programa prejšnjega, ter pristopili k nemškemu centralističnemu ultramontanskemu, pod vodstvom kardinala Rauscherja. — Zanimivo tudi za nas Slovane, ki se nij smo dali v ono stranko potisniti ko so nas hteli.

Organ **poljskega** krakovskega plemstva, „Czas“ prihaja k temu spoznanju, da poljska „visoka politika“, — ne stoji za nič. „Denes mi Poljaci sami na sebe moramo gledeti, nemamo nobenih priateljev. Zabilježevajo ta žalostni list naše zgodovine, se ne smemo varati!“ Tako kliče poljski „Czas“. Naj pridejo Poljaki s časom še do spoznanja, da le Slovanstvo je za njih in nas vse rešilno.

Dalmatinški narodni list svetuje, kar smo mi uže lani žeeli, naj Slovani v državnem zboru ustvarijo edin „slovenski klub“, ter pravi: „Prepričani smo, da bi se učinil velik korak k združenju avstrijskih Slovanov, ko bi se njihovi zastopniki združili v en klub. Imamo skupna načela in združenje naše nam pomore gotovo tudi, k našim svetim pravicam, katere enega dne gotovo dosežemo. Ta prava dosežemo, ker smo prepričani o rodoljubji naših ljudij, ker tuk gre za naroduo reč.“

Vnjamje države.

Ruski carjevič naslednik je bil, kakor dopisi iz Parizajavljajo, tam jako sijajno sprejemjan, kar — Nemcem v Berlinu in drugod njih prav. Ničesa se bolj ne boje, nego kake rusko-francoske zvezze, ki bi nemški ošabnosti utegnila na kvar hoditi.

Francoska narodna skupščina je 2. dec. s 348 glasovi volila Buffeta za predsednika. 205 volilnih listov je bilo nepopisanih. Za podpredsednike so bili voljeni

Zadnje besede le še šepeče v večerno sapo in se zgrudi v popolni nezavednosti.

Tako jo skrbni starši najdejo pozno v noči.

II.

V mestu Verona živi Marija v prijetni domači družini, h kateri spada le oče, mati in eden še malo bratec. Oče njen je pošten in premožen meščan in svetovalec mestni. Za izrejo svojih otrok je bil vedno pazljiv in skrben; nič menj njih skrbela mati za lepo in dobro izrejo otrok. Marija, nežna in tako skrbno rejena roža, razvije se, kakor najkrasnejša cvetica, dika vseh deklincov mestu; njene svitle oči, oh, tako krasne! prizadevale so kazati njen odkritosrčnost, njen blagodušnost; njena usta so se uže od daleč smehljala; njen glas je bil tako mil, tako ljubezljiv, da bi moralo pretresti divjaka; na njeni celi postavi je neki uzor, kakor izraz višjega bitja.

Kakor je bila na telesu krasna, tako krasna je bila i njena duša. Dobrota in miloba bili sti združeni, čiste in plemenite

Kerdrel, Benoisty in Martel. Za četrtega podpredsednika prideta v ožjo volitev Audifret-Pasqurir (desna sredina) in Rampon (leva sredina). — V četrtek bode brana predsednikova poslanica, v kateri se baje poudarja da bode obsedno stanje v deželi kmalu odpravljeno. — Dufaure in Casimir Perier sta te sporazumela o držanji levega središča. Odbije se vsak kompromis, ki ne bi meril na faktično priznanje republike.

Iz Španije prihajajo enkrat zopet vesti o ministerski krizi.

Italijanski časopisi poročajo, da Garibaldi pride kmalu v Rim in v zbornico, kjer bode zarad zapiranja republikancev interpeliral.

Iz Bukurešta se brzojavlja, da je knez Demeter Ghika, bivši minister, izvoljen v zbornici za predsednika. Ta volitev je vladu ugodna.

Domače stvari.

—(Narodni odbor) obeh slov. strank za volitve v kranjsko trgovinsko zbornico, je sinoči posvetovanje imel.

— (Dr. Bleiweis) je — kakor čujemo — zopet svojo službo, kot deželnih odbornik nastopil.

— (Ljubljanska čitalnica) napravi v nedeljo besedo na slavo Preširnovega spomina.

— (Proti sodniji) na Krškem se pričuje v graškem javnem listu advokat dr. Kozjek, da je strašno počasna in nedelavna na škodo občinstva, ki pravice išče.

— (Imenovanja.) Adjunkt A. Šalomun iz Maribora pride v Gornjigrad za sodnika, adjunkt Leopold Ledeneck iz Celja v Konjice za sodnika. — Kasir Lorenz Škofic je imenovan za kontrolorja pri ljubljanski c. kr. deželnih izplačevalnic.

— (Gledališka predstava dramatičnega društva) v spomin rojstnemu dnevu Franca Preširna zaslubi častno mesto mej najboljšimi. Gospodičina Podkrajškova je govorila prolog s primernim navdušenjem; simpatična njena osoba in krasna toaleta, katero moramo še posebno omenjati, ste prouzročili tako dober vtis. Junak celega večera pak je bil g. Schmidt. V Preširnovi slavnosti primernej igri „Trnje in lov“ je izvršil on svojo nalogo (Rolla) reči moramo v pravem idealnem duhu, brez pretiranja brez afektacije, v katero ravno ta naloga rada zapelje. Čestitamo mu

k uspehu. Štefano njegov brat (gospodičina Lederjeva) je bil jako prijazen fante malo preveč naiven, in v trenotkih, v katerih bi ga moral ravno ta naivnost, ako bi bila dosledno izpeljana, prisiliti k ognjenemu izrazu čutil, — prepameten; ešofiral — se nij, rajši se je sladko — smehljal, to je nekoliko motilo. Gosp. Nolliju napravimo svoj kompliment, — ta večer on nij bil — Noll. Gospodičina Podkrajškova (Leonora) nam je dopadala v prvej sceni mnogo bolj, nego v zadnjej, gospod Šušteršič (Appiani) pak, kakor se nam je dozdevalo, nij vedel, kaj bi sè svojim marchesijem začel. Sploh pa moramo reči, da so vsi deležniki z nekako nenavadno marljivostjo in resnobo sodelovali. — V naslednjočej opereti „Deklica Elizondska“ je bil gospod Noll (Vrtigo) v svojem elementu. Škoda, da nij bil često disponiran. Simpatični glas gospodičine Neugebauerjeve nas sicer potolaži, da pozabimo to, kar jej igre manjka; a še bolje bi bilo, ko bi tega ne trebalo. In ravno to, samo mnogo potencirano rečemo gospodu Medénu. Sicer pak je opereta dopala. — s —

— (Vreme) je še sedaj toplo južno. — Tudi v Trstu so imeli včeraj 12 stopinj topoline. Tudi z Gorenjskega in Štajerskega se nam o enacem vremenu in o izginolem snegu piše.

— (Čitalnica v Rojanu) vabi vse ude k družbeni zabavi, katera bode 6. dec. 1874 (na dan sv. Miklavža) z tako zanimivim programom. — Začetek ob 1/26 uri. — Neudje plačajo 30 kr. vstopnine.

— (Na ladiji „Saida“), ki je kakor smo povedali pri Mesini unesrečila in obtičala, je tudi en naročnik našega lista dr. P. bil.

— (Sad stare šole.) Piše se nam iz slov. Štajerja: Krajni naš šolski svet je poslal kmetu v P. slovenski poziv, da naj svoje 4 otroke v šolo pošlje. Drugi dan dobi učitelj listek nazaj, na katerem je zapisano tako-le: „Erwolgeporen hör Schul., Lehrer: ich bitte ich bitte ich werde Meine Kinder schon in Schul Schickem, wen sie den aszuk haben. And. S.“

Razne vesti.

* (Posebno znamenje.) Zagrebška preiskovalna sodnija je izdala pismeno tira-

lico (steckbrief) za Jurijem Kirnbaurom, uredukom osečke „Drau“, ki ima tiskovno pravdo zarad „kaljenja javnega miru“, a je ušel. Ko „tiralica“ našteje, da je Kirnbauer star 38 let, da nij oženjen, ima špičast nos, črno brado, černo lice — navaja še kot posebno znamenje, da ne zna nobenega druga jezika, nego nemškega.

* (Umor.) V občini Hutka na Ogerskem, je neka kmetica svojega vlastnega sina, s katerim je živila v prepisu, ker se je v drugo omožila, po noči v spanju, zadržala. Prisilila je potem svojega moža, da je nesel mrtvo truplo v hlev, kjer sta ga obesila na klin, v ta namen, kot bi se bil sam obesil. Zločin so pak vendar takoj spoznali in oba potegnili v zapor.

* (Guillotina na Ogerskem) se vsled najnovejše kaznilne postave upelje pri zločincih, na smrt obsojenih. One dni so poskusili v Pešti s teletom to „mašino“, ki mu je kar kot bi mignil, glavo odsekala.

Narodno-gospodarske stvari.

— O stanji protizavarovalnih bank se nam zdi, da vsled raznoterih pričaznjih protizavarovalne banke v občah polovicah cesarstva ne stojijo baš trdno, ker mnoge iz mej njih res misle na likvidacijo, kar končno zasuži vso hvalo, kajti konkurenčija protizavarovalnih ustavov je res tako velikanska, ker so se množile v dobi „ustavovljenij“ špekulačnih podvzetij banke v neprirojenem številu. — V Cislajtaniji bodo, kakor znano, likvidovale „gospodarska protizavarovalnice“ — „Salus“ in na Ogerskem „Honnia“. Slednja skliče 24. decembra občni zbor uže zaradi tega, kajti delničarji vsled „Ung. Lloyd“ niti solda ne dobodo.

Nadučiteljska služba.

Na dvarazrednej ljudski šoli **Mozirje** se razpisuje nadučiteljska služba z letno služnino tretjega razreda, priklado 50 gold., prostim stanovanjem in s pravico na postavne letne doklade. — Ob enem se lehko prevzame za oskrbovanje organiške službe s posebnim odškodovanjem.

Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi imajo svoje dokumentirane prošnje po poti predstavljene šolske gospodske do zadnjega dne decembra t. l. krajnemu šolskemu svetovalstvu v Mozirji vposlati.

Okrajni šolski svet Gornjigrad,

29. listopada 1874.

(343—1) Predsednik: **Haas** m. p.

so bile njene misli. Dozdaj druge ljubezni, nego do staršev poznala nij, njeni hrepenjenje je bilo: storiti dobro.

Vendar pri vseh njenih duševnih prednostih je bila Marija kako nagnjena sanjarjam.

Njena večkratna otožnost je delala skrb dobrim staršem, ker so jo ne redko našli samo v sobi ali na vrtu sedečo, ko je ne-premakljivo zrla v daljavo in sanjavo ogledovala oddaljene hribe ali sinje nebo.

Taki trenotki kalé staršem veselje, a tolažijo se, da s časom zgnejo te otožnosti. Vse poskušajo, da bi svojej tihej, tužnej hčerki naklonili veselo in živo uro. Saj so jo odgojili za svet in njih želja je, videti jo srečno poleg poštenega in blazega soproga. Obdajati bi jo moral smeh in šala, vsake zabave se mora udeležiti, da se uvedri. A vse mirne domače zabave, kakor tuje veselice, ne mogó je zvedriti ni spremeniti Marije. Ona ostane tiha in resna. Le da bi skrbno mater obvarovala skrbi, ki jih je

zaradi njene tužnosti imela, sili se včasi smehljati, a njen smehljaj je pa skoraj plakanju podoben. Odkod vendar pride ta tužnost, ta britkost, tako lepe deve. Saj vsak občudoje njen lepotu, njen mili glas, njen omiko. Morebiti sluti kako žalostno prihodnjost, sluti morebiti žalost, sramoto in nadlogo. V naravi so uže znamenja osode, katera je človeku namenjena, in njegovo obnašanje je v zvezi z duhom.

Baron d' Armanville pride v Verono. Dozdaj je živel v Parizu, in še le sedaj se vrnil nazaj na svoje zadnje graščinsko posestvo, ko je polnoleten postal. A to posestvo je po lehkomišljjenosti njegovega uže umrlega očeta popolnem zadolženo, in komaj toliko vredno, kolikor z dolgori obloženo. To zadnje posestvo, katero je dobil Robert, edini sin pokojnega barona, dobilo je tedaj novega gospodarja, ki pa je bolj v mestu bival, nego doma. V mestu je nabajal več veselja in zabave, ker prijateljstvo si je znal od vsacega pridobiti, bil je povsod kakor do-

mač znal je biti šaljiv in resen, z eno besedo bil je človek svetovnjak, ki nij bil nikjer dolgočasen, in so mu povsod nasproti „dobro došel“ klicali.

Kakor priljuden, bil je tudi jako lepe dolge tenke postave, črno-kodrastih las, moškega obnašanja, živečnih očij, zvonečega govorjenja; bil je jako omikan in bistrega umatako, da je bil ne samo „lepemu spolu“, nego tudi resnim možem zanimiv.

D' Armanville je bil pri vseh teh prednostih lebkoživec; od narave sicer dobrega srca, a po slabih odgoji in slabih družinah popačen, tak, ki misli, da je širni svet samo za njegovo zabavo, da se kratkočasi, naj si pride uže jutri kakor hoče.

Robert je bil tega prepričanja, ker nij bilo v njem lastnostij, katere vladajo moža v nemirnem življenji, skrbno ga vodijo naprej k znanosti in treznemu življenju, ulivajo mu čiste misli in blaga čutila v sreči: z eno besedo bil je brez značaja, in delovanje njegovo bilo je le činjenje slučaja. (Dalje prih.)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduhu, bolečine v ledvilih, jetiku, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumene v ušehi, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojence in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval v zdravilih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vsečilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bon, 10. julij 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nigradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženji v sealni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnicu in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnoga učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne

i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričam sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranočelnik, 96. polka.

Izkusna tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelstein.

Berlin, 6. maja 1856.

Ponavljajo izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsed rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranočelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vsečilišču v Mariboru (Nemčija), piše v "Berliner Klinische Woehenschrifte" od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabid, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan,boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanje in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašiji in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsil.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljeni, nespanji in hujšanju.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote an rokah in nogah i. t. d.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačajni prsti bolečini in pretresu čutnic.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več načeni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr.,

1 fanta 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-

v 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,

— Revalescière-Biscuit v puščah à 2 gold. 50 kr.

in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu

in ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas

10 gold., za 283 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-

anji, Wallischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.

Mahr, v Gradel bratje Oberanzmeyr, v Ins-

tebru Diechtl & Frank, v Celovec P. Birn-

bacher, v Londri Ludvig Müller, v Maribor

M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v

Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-

novicah pri N. Širihu, v Osekru pri Jul. Da-

vidu, lekarju, v Gradelu pri bratih Oberanz-

meyr, v Temesvaru pri Jos. v Papu, mestnemu

lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaz-

dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh

mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih;

tudi razpošiljava dunajska hiša na vse kraje po poštih

nakaznicah ali povzetjib.

Dunajska borza 3. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. doig v bankovcih	69	gld.	55	kr.
Enotni drž. doig v srebru	74	"	60	"
1860 drž. posojilo	108	"	80	"
Akoje národné banke	995	"	—	"
Kreditne akoje	233	"	25	"
London	110	"	35	"
Napol.	8	"	91	"
C. k. cekini	5	"	24½	"
Srebro	105	"	75	"

Dobra piča.

Ječmenove tropine in kali

se prodajejo vsaki dan v

pivarni bratov Kozler-jev.

Ječmenove tropine (Malztrüber) in kali primešane moj rezanicco so posebno dobra piča za molzne krave in pitavne vole. Ječmenove kali (Malzkeime) poparjene s kropom se prav dobro priežejo prascom in tudi govedini.

(340—2)

Tujci.

1. in 2. decembra:

Evropa: Novak iz Siska. — Kuti iz Trsta. — Silberman iz Pariza. — M. in G. Wirz iz Gradca. — Heile iz Rosenhajma.

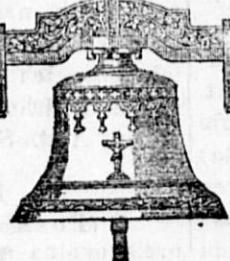
Pri **Slonu:** Deisinger iz Avgšburga. — Grebner, Kunermane iz Dunaja. — Stückl iz Ljubljane. — Manovry iz Vizela. — Stocker iz Trsta. — Stock Povše iz Gorenjskega. — Jakl iz Trbovelj. — Suhadolnik iz Dojnskega. — Zobec, Maurizi iz Dunaja. — Svetec iz Litije. — Vončina iz Djakovara. — Razpet iz Postojne. — Trdina iz Loke. — Smerekar iz Trsta. — Lichtenberg iz Prapreč.

Pri **Malléi:** Dragovina, Löwenberg

iz Trsta. — Liebl iz Dunaja. — Fink iz Gradca. — Berner, Irgang, Satler, Huber iz Dunaja. — pl. Obereigner iz Sneperka. — Führ iz Lare. — Barth iz Dunaja. — Natansky iz Prage. — Horovitz iz Dunaja. — Demár iz Železnikov. — pl. Wertheinstein iz Dunaja. — Hernig iz Cola. — Ledenik iz Dunaja. — Fischke iz Saksonskega. — Schmitz, Engel iz Dunaja. — Koč iz Krajan. — Nestel, Fürst, Wiesner iz Dunaja.

Fri **Zamorec:** Črne iz Podkraja. — Arko iz Ribnice. — Schuh, Vidic iz Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru:** Jančik Grabenstein iz Trsta. — Globočnik iz Liberce.

Pri Dunajski razstavi l. 1873 2 medalji za napredek za 8 zvonov s skupno težo 300 centov, vlitih za votivno cerkev na Dunaji, razstavljenih.

Ces. kralj.

Dvorna livarna za zvonove in metale

Ignacija Hilcerja & sinov

v Dunajskem Novem mestu

(Ignaz Hilzer & Sohn in Wiener-Neustadt)

se priporoča za naročevanje

zvonov vsake teže in vsakega glasa,

ter tudi za vsake izdelke iz vltige metalu.

Za prej odločeni glas ali čisto harmonični akord naročenega zvonova (več zvonov) se daje poročilo. Zvonovom se pridaja tudi vsa druga oprava, jarmi iz lesa ali železja po najboljši in najnovješji šegi narejeni, tako da se veliki in težki zvonovi prav lehkognijo, ker teko po zobcih na novo iznajden način; tudi se lehko presučajo, kadar kolik treba, brez posebne naprave, tako da zvonovi dalje trpe in mnogo lepši pojo.

Tudi se zvonovi tako uredijo, da se pri zvonjenju vsi lepo vjemajo in kembijo drug za drugem v lepem redu bijejo. Za tako uredenje je iznašla ta livarna novo sistemo, po kateri vsak novo opravljeni zvon, pa tudi vse zvonove v zvoniku en sam človek v kakih urah po zelo priprosti napravi brez vseh stroškov tako urediti more, da zvonovi enako, hitreje ali bolj počasi tekajo.

Naročila se izgotovljajo natančno in po ceni. Zarad plače so ugodni pogoji.

(287—9)

Kar ta livarna obstoji, 33 let, je vrlila 2930 večjih zvonov, ki so tehtali 12800 centov.

Slacuna se daje v najem.

V št. vidu pri Zatičini se daje za specifično in manufaktурno kupitijo popolnoma uredena stacuna z dveimi sobami za stanovanje, kuhinja, vela in dve klei na več časa v najem. Od sv. Jurija naprej se lehko tudi zgornje nadstropje z 4 sobami in s postranskimi prostori podzveniku za stanovanje v najem da.

Natančne se izve pri sedanjnemu lastniku

(345—1)

Antonu Kolencu,

v št. Vidu.

Antonu Kolencu,

v št. Vidu.